

Kjelda – formidling av digital kunnskap 2017-2021

Sluttrapport

Innhald

Samandrag	3
Resultat av prosjektet	8
1. Arbeide med formidling av digitale, kvalitetssikra kunnskapskjelder på biblioteknettstadane	9
2. Tilby innhald og praktisk bistand til publisering på biblioteknettstadane	20
3. Marknadsføre dei digitale innhaldsressursane på ein målretta måte	24
Analyse av den digitale formidlinga.....	32

Samandrag

Kjelda er eit digitalt utviklingsprosjekt med mål å formidle kvalitetsinnhald til bibliotekbrukarane. Dette er forankra i *Regional kulturplan for Hordaland 2015 – 2025*, der eitt av måla er at biblioteka skal gi innbyggjarane lik tilgang til aktuelle og relevante digitale ressursar. Gjennomføring av prosjektet har vore ein integrert del av fylkesbiblioteket sine arbeidsplanar og budsjett. Prosjektperioden har gått frå hausten 2017 til sommaren 2021. Prosjektet starta i fylkesbiblioteket i Hordaland, som frå januar 2020 er blitt til seksjon for bibliotekutvikling i det nye fylket Vestland (BUV).

Prosjektet bygger på tidlegare regionale prosjekt: *Biblioteklandskap i endring* og *Sterk, spenstig og klar*, som har hatt tiltak og delprosjekt med å utvikle gode nettstadar. *Kjelda*-prosjektet bygger også på det nasjonale *Webløft*-prosjektet. Det har endra måten vi arbeider med biblioteknettstadar på i heile bibliotek-Noreg, med fokus på fellesløysingar og deling av ressursar.

Fylkesbiblioteket i tidlegare Hordaland har arbeidd målretta med å utvikle biblioteknettstadar saman med folkebiblioteka og ulike leverandørar i meir enn eit tiår. Vi har vore innom fleire ulike teknologiske fasar, samarbeids- og deleløysingar, som speglar den digitale utviklinga. *Kjelda*-prosjektet har vore ei plattform for å vidareutvikle arbeidet med innhald på biblioteknettstadane, og vi har fått meir kunnskap om korleis bibliotekbrukarane nyttar desse sidene.

Hovudmålet for prosjektet har vore å auke kvaliteten på biblioteknettstadane i Hordaland, ved å utnytte potensialet som ligg i det digitale bibliotekrommet og kople det til dagleg formidlingsarbeid. Vi ønskte å integrere offentleg finansierte, digitale kjelder på folkebiblioteka sine nettstadar på ein dynamisk måte og auke bruken av biblioteknettstadane i Hordaland med 50 prosent.

I tillegg ville vi gjennom prosjektet hauste erfaringar og utvikle metodikk for korleis eit fylkesbibliotek kan bidra til at alle folkebiblioteka har aktuelle og oppdaterte nettstadar med innhald av høg kvalitet.

Gjennom prosjektet har biblioteknettstadane fått meir innhald og auka trafikk. Med jamlege artiklar, publiseringsplanen og abonnementsordninga får innbyggjarane tilgang til oppdatert og kvalitetssikra innhald, som saman med sakane og kvardagsoppdateringane bibliotektilsette produserer sjølv sikrar levande nettstadar.

Kompetansen har auka spesielt på desse områda:

- Kommunikasjonen med brukarane på biblioteknettstaden
- Biblioteknettstaden til marknadsføring av kvalitetssikra kjelder
- Kjennskapen til kvalitetssikra kjelder
- Samanhengen mellom biblioteknettstaden og andre kanalar

Målgruppe

Målgruppa for prosjektet har vore alle dei 33 kommunale folkebiblioteka i Hordaland, med særskilt fokus på dei fem samarbeidsregionane og biblioteka utanom Bergen.

Budsjett

Hordaland fylkesbibliotek fekk i 2017, 300 000 kr i utviklingsmidlar frå Nasjonalbiblioteket til det første året av prosjektet. Tilsvarande løyving vart gitt for 2018. I tillegg har prosjektet hatt inntekter frå

fylkeskommunen og kursinntekter. Restmidlar på 128 529 kr, vil etter samråding med Nasjonalbiblioteket nyttast til oppgradering av litteraturnettløysinga. (Tidlegare prosjekt Lettare litteraturnett).

Måloppnåing

I Kjelda-prosjektet har ein arbeidd målbevisst med å auke kvaliteten på biblioteknettstadane ved å teste ulike former for formidling av utvalde digitale kjelder. For å ta i bruk offentlege digitale kjelder på folkebiblioteka sine nettstadar, har vi blant anna gjennomført ei brukarundersøking hjå dei bibliotektilsette om kva dei ønskjer støtte til i nettsidearbeidet. Vi kartla eksisterande digitale kjelder innan relevante tema for folkebiblioteka å formidle. Vi har laga innhald og gitt praktisk bistand til publisering på biblioteknettstadane, blant anna ut frå ein eigen publiseringsplan. Vi har lagt vekt på bibliotektilsette sin kunnskap om formidling av digitalt innhald, t.d. med eigne kjelde-verkstadar, fotokurs og podcastkurs. Ei digital samling om lokalhistoriske kjelder vart gjennomført i samarbeid med fylkesarkivet i Vestland, noko som viser potensialet i å samarbeide på tvers for å formidle gode kjelder.

Prosjektet har gjort oss betre i stand til å måle og analysere nettstadane. Det har vist seg problematisk å få delt innhald til å bli synleg i søkemotorane. Ved at vi legg til rette for at mange bibliotek kan dele same innhald, kan den enkelte biblioteknettstaden og kvar sak "drukne" i mange like treff.

For å auke bruken av nettstadane har vi arbeidd med å marknadsføre dei digitale innhaldsressursane på ein målretta måte, t.d. ved sosiale medium som kanalar for å dele relevante kjelder. Gjennom arrangement og utstillingar har vi prøvd å kople digitalt innhald til det fysiske bibliotekrommet. Desse tiltaka har vore del av testing om bruk av kjeldene og biblioteknettstadane.

På regionalt nivå har vi arbeidd med å følge opp biblioteka sine nettstadar. Prosjektet har gitt moglegheit til å sjå korleis fylkesnivået kan lette arbeidet for biblioteka, ved å leggje til rette for at dei enkelt biblioteka kan dele kvalitetssikra kunnskap.

Kva rolle BUV kan spele på regionalt nivå, har fått auka aktualitet ved at vi har gått inn i eit nytt biblioteklandskap. Vestland fylke er ein realitet, to fylke har blitt til eitt, og 59 kommunar er blitt til 43. Forskjellane mellom kommunane har auka. Tal på innbyggjarar varierer mellom 382 til nærare 40 000 (utanom Bergen). Det er viktig å støtte fullverdige og gode bibliotektenester i utkantar, så vel som i tettbygde strøk, med eit fornya fokus på den digitale infrastrukturen til biblioteka. Gode biblioteknettstadar er sentrale for biblioteka si digitale formidling. Arbeid med digitale tenester på regionalt nivå har ein viktig funksjon for å utjamne forskjellar og hjelpe biblioteka.

Utfordringar

Arbeidet med fylkessamanslåinga har vore tidkrevjande, og det har ikkje vore tid til å gjennomføre all planlagd prosjektaktivitet. Hordaland fylkesbibliotek søkte difor om å vidareføre prosjektet, og på grunn av Covid-19 våren 2020 søkte vi om ny sluttdato 31.06.2021.

Dette har ført til at planlagde aktivitetar måtte utsettast og avlysast. Samstundes har pandemi og fokuset på digital formidling i biblioteka, gjort at det vart særst relevant å bygge vidare på arbeidet og erfaringane frå Kjelda-prosjektet.

Vi ser tydeleg verdien og nytten av å kunne formidle digitalt kvalitetsinnhald på biblioteknettstadane, med eit fornya fokus på den digitale infrastrukturen som trengs for å lukkast med dette.

Oppsummering og vidareføring

Kunnskap og opplysning på nettet konkurrerer og taper tidvis for falske nyhende, rykte og propaganda. Gode digitale folkebibliotek som opplyser og har rom for å utfordre meiningar, kan fungerer som viktige motkrefter og uavhengige rom for samtale.

Kjelda-prosjektet har gitt høve til å profesjonalisere arbeidet med nettstadar på fylkesnivå og utvikle bibliotektilsette sin digitale

formidlingskompetanse. Dette arbeidet vert vidareført på ulike måtar etter prosjektperioden.

Kjelda-prosjektet kan vere grunnlag for digitale utviklingsprosjekt og samarbeid med andre, både regionalt og nasjonalt.

Desse områda er særleg aktuelle å vidareutvikle:

- nytte metodikk med personas og brukarreiser for å spisse formidling mot ulike målgrupper
- arbeide vidare med kompetanseheving i heilskapleg formidling i ulike kanalar, til dømes med gjennomgåande tema i kursrekker
- arbeide vidare med e-læring og samarbeidsformer om kompetanseheving, til dømes om nasjonale ressursar som 23 ting
- dele eigne ressursar som andre kan ha nytte av i LearnDash, bibliotekutvikling.no
- knyte fysisk og digitalt formidlingsarbeid tettare saman i kompetanseheving og utvikling av innhald til deling
- samarbeide med fleire om innhald og få fleire bidragsytarar til bibliotekartiklane, mellom anna med bruk av Teams.
- vidareutvikle deling og formidling av bibliotekartiklane, både regionalt og gjennom nasjonalt samarbeid om Webløft og ulike løysingar som artikkelbasen og Nordpool
- vidareutvikle bruk av informasjonsskjermer, i tråd med erfaringar t.d. frå Deichman

Resultat av prosjektet

Måla i prosjektet har vore:

- Auke kvaliteten på biblioteknettstadane i Hordaland ved at ein utnyttar potensialet som ligg i det digitale bibliotekrommet og koplar det til dagleg formidlingsarbeid
- Integriere offentleg finansierte, digitale kjelder på folkebiblioteka sine nettstadar på ein dynamisk måte
- Auke bruken av biblioteknettstadane i Hordaland med 50 prosent.
- Hauste erfaringar og utvikle metodikk for korleis eit fylkesbibliotek kan bidra til at alle folkebiblioteka har aktuelle og oppdaterte nettsider med innhald av høg kvalitet.

For å oppnå desse måla har prosjektet arbeidd med tre ulike strategiar og tiltak:

1. Arbeide med formidling av digitale, kvalitetssikra kunnskapskjelder på biblioteknettstadane.
2. Tilby innhald og praktisk bistand til publisering på biblioteknettstadane
3. Marknadsføre dei digitale innhaldsressursane på ein målretta måte

Den vidare rapporten tar for seg måla i prosjektet, med resultat og erfaringar frå prosjektarbeidet for kvart tiltak innan dei ulike strategiane i prosjektet.

1. Arbeide med formidling av digitale, kvalitetssikra kunnskapskjelder på biblioteknettstadane.

1.1 Teste ulike former for formidling av digitale kjelder på biblioteknettstaden

I prosjektet har vi arbeidd med formidling av digitale, kvalitetssikra kunnskapskjelder på biblioteknettstadane. Blant anna med å teste ulike former for formidling på nettstadane.

Vi har samarbeidd med digitale utviklarar for å utvikle kompetanse for å kunne teste formidling på nettsidene. I samarbeid med selskapet Knowit valde vi tidleg i prosjektet å fokusere på nokre utvalde offentlege kjelder.

Kjeldene

I utveljinga av kjeldene brukte vi blant anna metodikk knytt til brukarreiser. Her sette ein opp tenkte brukarar av bibliotektenester, det vi kallar personas, t.d. kulturelt interesserte, lokalhistorie interesserte og skuleelevar. Desse profilane vart så nytta for å kartlegge aktuelle og relevante kjeldebehov i biblioteka. Andre kriterium var lokal tilknyting til Hordaland og formidlingsmoglegheiter.

Døme på personas:

Lokalhistorie- og slektsgransker – «Olav»

KJENNETEGN

- 58 år og gift
- heltidsjobb og fruktbonde på si
- far og bestefar
- høyere utdanning
- Er en del med barnebarna
- Er nå den eldste i familien

INFORMASJONSATFERD

DIGITAL	●————●	FYSISK/ LOKAL
ETTERRETTELIG	●——●————●	SPONTAN
VEILEDNINGSSØKENDE	●————●——●	SELVSTENDIG
DYBDE	●——●————●	BREDE

INTERESSER

- Friluftsliv, jakt og fiske
- Lokalhistorie
- Politikk og samfunn
- Slektsgranskning
- Aktiv i Grannalaget

SPØRSMÅL

- Hva er historien bakover til gården vår og hvilke gamle bilder kan jeg finne?
- Hva har de dyrket her før?
- Hvordan skal jeg gå fram for å finne ut mest mulig om slekten?
- Kan jeg finne ut mer om vår tippoldefar, Knut?

BEHOV & HOLDNINGER

- Er opptatt av friluftsliv
- Har interesse for lokalhistorie, spesielt på grunn av familiegården han driver som fruktbonde
- Vil dokumentere slektshistorien for barnebarna og finne artige bilder og historier
- Utsetter i det lengste å bestille legetime, vil heller finne ut av ting selv
- Bruker mye Finn til å kjøpe og selge utstyr

APPER & TJENESTER

Døme på brukarreise med utgangspunkt i personas:

STEG	Definere behov		«Gresser» i aktuelle kilder (lokalhistorie)		Tar i bruk relevante kilder (Grind, Digitalarkivet)		Tar vare på kilde/r	Nye ting
BEHOV	Finne lokalhistorisk informasjon og bruke den	Finne relevante kilder og informasjon	Velger ut kilder og informasjon	Analysere og sammenligner	Framviser	Sprer	Refleksjon	Inspirasjon Rådgi andre
GJØR	Snakker med familien, lokale venner, kollegaer i kommunen, bibliotek sin lokalhistorieside	Søker selv på nett og i kilder	Ser og leser, «tester» kilden	Tenker	Deler Diskuterer (privat)	Deler Diskuterer (lokalt)	Tenker Snakker med andre	Gjenbruker Vurderer Snakker med andre
TENKER & FØLER	Hva kan jeg om historien vår? Hva kan jeg vise til familien om historien vår? Hvordan går jeg frem? Kan jeg dele det med andre? Jeg vil helst finne det selv Det må ikke ta for lang tid	Hva kan jeg finne? Hvor mange kilder finnes det? Hvordan brukes kildene? Dette kan ta lang tid	Hvilke kilder kan jeg bruke til mitt formål? Er jeg på rett vei? Får jeg tilgang til det jeg trenger, her.	Dette visste jeg ikke, stemmer det? Er dette en god kilde? Hvordan kan jeg bruke det jeg finner?	Hvordan kan jeg dele dette? Det må ikke ta for lang tid	Hva kan jeg dele, rettigheter? Hvordan kan jeg dele dette?	Informasjonen var relevant for meg og stemte Var det verdt tiden? Bibliotekets nettside hjalp meg å finne en nyttige kilde	Via lokalhistoriske digitale kilder kan jeg finne noe konkret om Halsnøy Oppdager andre tema: lokalt, regionalt, nasjonalt, landskapet rundt, følger årtidene
OPPLEVELSE	Motivert positiv	Aventende	Drivende positiv	Opploftet/ skuffet	Drivende positiv	Positiv/negativ	Positiv/negativ	Inspirert positiv
KONTAKTPUNKT	Digitalt, fysisk	Digitalt (fysisk)	Digitalt	Digitalt	Fysisk, digitalt	Fysisk, digitalt	Fysisk, digitalt	Digitalt, fysisk
BIBLIOTEKET SIN ROLLE	Markedsføre, informasjon, metode. Tipse om kilder.	Veiviser, motivere	Bekreft, tilbyder, døråpner	Rådgi, kvalitetssikre	Rådgi, dele	Rådgi, dele, diskusjon	Tilby historikk, bruke historikk	Tipse om andre kilder – dynamisk

Ut frå dette arbeidet valde prosjektet å fokusere på desse kjeldene:

- [Nasjonalbiblioteket med Bokhylla](#)

Dette vart vurdert som ei viktig digital kjelde for biblioteka – både knytt til formidling og kunnskapsdeling.

- [Helsebiblioteket](#)

Helsebiblioteket gir gratis tilgang til fagprosedyrar, oppslagsverk, databasar, tidsskrifter og andre kunnskapsressursar for helsepersonell. Det var også interessant å løfte fram pasientinformasjon til eit meir allment publikum.

- [Miljøstatus](#)

Miljøstatus viser korleis det står til med miljøet, kva som påverkar det, og kva vi kan gjere for å sikre eit godt miljø. Fleire offentlege etatar med miljøansvar bidreg, blant anna Miljødirektoratet, Riksantikvaren, Norsk Polarinstituttt og Statens strålevern.

- [Digitalarkivet](#)

Arkivverket (Riksarkivet, åtte statsarkiv, Samisk arkiv og Helsearkivet) brukar Digitalarkivet som kanal for å publisere arkivmateriale, i hovudsak det mest etterspurde. Kjeldene er tilgjengelege som tasta/transkriberte eller skanna utgåver. På nettsidene til Digitalarkivet vil desse digitaliserte kjeldene vere opne for alle til å søkje eller bla i. Denne nettstaden vart vurdert å ha stort potensial, og kjeldematerialet kan nyttas på ulike redaksjonelle måtar.

- [Grind](#)

Kunnskapsbasen Grind er Universitetet i Bergen sin portal for formidling av kunnskap om landskap og livsmiljø, henta frå forskarar ved Universitetet i Bergen og fagmiljø som Bjerknessenteret, Havforskningsinstituttet, forvaltningsmiljøa og musea på Vestlandet. Utgangspunktet for Grind er dei to kunnskapsbøkene om Hordaland: *Kulturhistorisk vegbok* (1993) og *Naturhistorisk vegbok* (2004). Dette representerer ei nyskaping i formidling av «kunnskap i fullformat» frå forskarane i fagmiljøa,

gjennom pedagogiske tema-artiklar, kombinert med naturhistoriske og kulturgeografiske presentasjonar av landskap og lokalitetar i kommunane, eit rikholdig biletstoff i høg kvalitet og historiske kart og grafikk.

- [Marcus](#)

Marcus er *Spesialsamlingene til Universitetsbiblioteket i Bergen* sin portal til digitaliserte manuskript, fotografi, diplom, m.m. Nettstaden hentar data frå mange kjelder for å gi ein betre inngang til samlingar.

I prosjektet har vi arbeidd med redaksjonelle og teknologiske moglegheiter for kjeldene.

Biblioteknettstadane

Det har vore viktig å auke medvitet om biblioteknettstaden og det digitale innhaldet hjå dei bibliotektilsette, slik at dei nyttar dette i formidlinga til brukarane.

Vi valde to testnettstadar, ein Webløft-nettstad ([Ullensvang](#)) og ein annan Wordpress-nettstad (WP-nettstad) sett opp i eit skreddarsydd tema ([Kvinnherad](#)). Parallelt har vi publisert alt innhaldet på dei fleste WP-nettstadane i fylket, og vi har sendt det ut til resten av biblioteka, slik at dei kan velje om dei vil publisere det på sine nettstadar.

Vi har sett nærare på bruksstatistikken. Analysen er basert på WP-nettstadane i Hordaland. 19 av 33 kommunar i Hordaland hadde ein slik nettstad.

For dei to test-nettstadane har vi sett på utviklinga i bruken frå første halvår 2018 til første halvår 2021 (månadleg gjennomsnitt).

For Ullensvang nådde vi målet om å auke bruken av nettstaden med 50 %.

- 145 % fleire brukarar
- 121 % fleire økter

- 168 % fleire sidevisingar

For Kvinnherad nådde vi ikkje målet, men vi ser likevel ein auke i løpet av perioden.

- 33 % fleire brukarar
- 20 % fleire økter
- 29 % fleire sidevisingar

For resten av WP-nettstadane samla var utviklinga frå 2017 (siste heile år før prosjektet starta) til 2020 (siste heile prosjektår) slik:

- 66 % fleire brukarar
- 42 % fleire økter
- 36 % fleire sidevisingar

1.2 Auke den digitale formidlingskompetansen hjå dei bibliotektilsette

Prosjektet har arbeidd mykje med å auke den digitale formidlingskompetansen hjå dei bibliotektilsette. Vi har undervegs lagt meir vekt på dette tiltaket, særleg i den andre delen av prosjektperioden.

Tema	Deltakarar
Kurs i sosiale medium med Knowit og informasjon om personvernforordninga.	11
Kurs i marknadsføring med Christie Koontz	14
Fotokurs i samarbeid med Norsk Bibliotekforening avd. Hordaland med Hilde Honerud	21

<p>Podcastkurs med journalist Halvor Folgerø og Kjersti Hatland frå Bergen bibliotek på Stord.</p> <p>Podcastkursa var meint som grunnlag for at biblioteka sjølve kan produsere digitalt innhald. Biblioteka i Sunnhordland har t.d. tatt dette vidare i intervju med lokale forfattarar til «SUNNBIB-PODDEN</p>	<p>9</p>
<p>Podcastkurs med journalist Halvor Folgerø og Kjersti Hatland frå Bergen bibliotek</p> <p>Bergen</p>	<p>8</p>
<p>Kurs i Helsebiblioteket</p> <p>Stord</p> <p>Odda</p> <p>Vi inviterte Sigrun Espelien Aasen frå Helsebiblioteket til å halde foredrag om Helsebiblioteket for bibliotektilsette og helsepersonell i omkringliggende kommunar. Dette vart kombinert med eit ope publikumsarrangement med tema kosthald og psykisk helse på kveldstid. Foredragshaldar var klinisk ernæringsfysiolog Ragnhild Lekven Fimreite.</p>	<p>20</p> <p>18</p>
<p>Digital lokalhistorisk samling</p> <p>Ut frå situasjonen med Covid-19, så arrangerte vi ei digital lokalhistorisk samling hausten 2020.</p>	<p>202 var innom live, og 151 hadde sett opptaket ein månad etter.</p>

Ho vart gjennomført i samarbeid med andre seksjonar i fylket, der vi nådde eit breitt publikum ut over bibliotektilsette.

Det er grunnlag for fleire slike lokalhistoriske samlingar, som t.d. ei årleg samling med samarbeid på tvers av seksjonane i fylket.

Verkstadar

Fylkesbiblioteket har gjennomført egne Kjelda-verkstadar i dei ulike biblioteksamarbeida i Hordaland. På desse møta har vi gått igjennom dei ulike kjeldene i prosjektet og diskutert bruken og moglegheitene som ligg i desse. Oppmøtet var betre enn det vi får til når vi arrangerer ordinære kurs, og vi fekk til ein god dialog med dei bibliotektilsette om korleis dei formidlar digitale ressursar til bibliotekbrukarane. I biblioteksamarbeid med WP-nettstadar kombinerte vi kjeldeverkstadane med ein nettsideverkstad, slik at vi hadde ein heil dag med verkstad-jobbing.

Kompetanseutvikling hjå biblioteka er eit sentralt arbeidsområde, som vi ønskjer å utvikle vidare med tanke på e-læring og dei moglegheitene som ligg i digital læring. Vi har kjøpt inn kamera og mikrofon for å ta opp og gjenbruka delar av fysiske kurs for digitalt/e-læring, men har ikkje fått høve til å teste dette vidare under pandemien.

Nettsideverkstadane er tatt vidare i Vestland. Sidan hausten 2020 har vi arrangert digitale nettsideverkstadar for bibliotektilsette med ujamne mellomrom (1-2 md). BUV har ei innleiing om eit relevant tema, og etterpå er det høve til å stille spørsmål om eigen nettstad eller diskutere tematikken meir generelt. Denne måten å jobbe på har hatt god oppslutning frå biblioteka, og det er lettare for biblioteka å prioritere korte, digitale økter, enn å frigjere ein heil dag. Etter snart eitt år med digitale verkstadar ser vi at

oppslutninga aukar, og gjengangarane har begynt å sjå på seg sjølve som delar av eit nettverk.

1.3 Produsere innlegg om ulike tenester på fylkesnivå

I prosjektet har fylkesbiblioteket produsert innhald med utgangspunkt i dei offentlege kjeldene. Dette innhaldet har blitt brukt for å promotere og synleggjere kjeldene på biblioteknettstadane og i biblioteka sine sosiale medium. Å produsere innhald til biblioteknettstadane er blitt ein del av dei faste oppgåvene våre.

I Webløft-prosjektet vart det utvikla eit innstikk (plug-in) for deling av nettsideinnhald, knytt mot ein database der innhaldet vert lagra. Denne funksjonaliteten har vi nytta aktivt i *Kjellda*. Vi vil seinare omtale dette som "artikkelbasen". Artiklane våre vert delte i artikkelbasen og spreidde på ulike måtar - og kan delast fritt av alle bibliotek.

Heilt i starten av prosjektet vart det gjort ei kartlegging av behov for og ønske om tema i artiklar til biblioteknettstadane:

Interessante tema, rangerte av biblioteka:

1. Digitale tenester 2. Bibliotektenester 3. Litterære prisar og nominasjonar 4. Lokalhistorie 5. Miljø/klima 6. Strøyma arrangement 7. Spel 8. Informasjonskompetanse og nettvett 9. Helse 10 Offentleg informasjon.

Måla har vore å

- formidle utvalde kvalitetssikra kjelder
- bidra til innhaldsproduksjon på biblioteknettstadane
- sikre nytt innhald med jamne mellomrom
- gjere fleire kjende med og auke bruken av nettstadane og biblioteka sine tenester generelt
- teste og måle ulike former og kombinasjonar av formidling

Artiklane har jamt over god brukarstatistikk

- Lokal tilknytning og arrangement om tema/frå artikkelforfattarar aukar bruk
- Deling frå Facebook-sida til biblioteket aukar bruk
- Kor aktive nettstadane er elles spelar inn. Hyppige oppdateringar aukar bruk av artiklane
- Lengd på artiklane, universell utforming og generell lesbarheit kan spele inn for bruk, men vi ser at for særskilde interesserte har lengd mindre å seie
- Artiklar kan auke bruk av digitale kjelder (som Digitalarkivet).
- Artiklar om tradisjonelle bibliotektenester (leseformidling og lokalhistorie) er meir brukte enn artiklar om andre digitale kjelder
- Artiklar (i notatform) på Facebook om andre kjelder er lesne meir her enn på nettstadane

Med ei abonnementsordning kan kommunane med biblioteknettstadar i Wordpress, velje at vi delar nye artiklar direkte for dei etter kvart som dei kjem ut. Dei fleste av desse biblioteka er små, med ein eller få tilsette. I tillegg delar andre bibliotek artiklar sjølve, både dei med WP-nettstadar og dei med andre løysingar. Bibliotektilsette er nøgde med ordninga. Artiklane vert delte både via abonnementsordninga, på WP-nettstadar der dei ordnar det sjølve og der dei har andre løysingar (som vgs-biblioteka, Nordhordlandsbiblioteka, Øygardsbiblioteka). Nokre artiklar er også delte elles i landet frå Biblioteknorge og Karanteket.

I samarbeid med Knowit vart det utvikla ein publiseringsplan som grunnlag for dette formidlings- og promoteringsarbeidet.

Med publiseringsplanen kan vi planlegge artiklar og anna innhald for ein periode framover i tid, i tråd med turnear, arrangement, jubileum og andre satsingar regionalt og nasjonalt, i tillegg til eigne ressursar. Ved å dele arbeidet med å produsere innhald på denne måten, kan vi plassere ansvar og samarbeide om innhald, enten vi lagar det sjølve eller kjøper tenester. Ved å vektlegge målgrupper,

val av kanalar og måling av resultat opp mot kjelde og tema for innhaldet, har vi fått breiare innsikt i korleis innhaldet vi produserer vert brukt. Undervegs har vi fått testa ulike måtar for deling og spreing. Publiseringsplanen er justert etter evalueringar, til dømes med lengda på artiklar og publiseringsdag.

Deling av artiklar og innspel til tema har vore ein del av dialogen med og kompetansehevinga av bibliotektilsette i fylket, og det er no ein kontinuerleg del av oppgåvene våre.

Døme på publiseringsplan i prosjektperioden:

Kilde	Innsikt	Arrangement	Artikkelaktivitet	Dato	Tema	Innhold	Kanal	KPI
Digitalarkivet	Fokussøkeord: Slektforskning på nett			Mandag 19. november	Slektforskning	"Finner du oldemor i digitalarkivet?" - Slik kommer du i gang med slektforskning på nett	Nettside, Facebook organisk og betalt	Egne KPIer for nettsideengasjement, utgående klikk til kilden
Digitalarkivet	Fokussøkeord: Familietre			Torsdag 22. november	Slektforskning	Lag ditt eget familietre! Kanskje til deg selv eller som gave til noen du er glad i?	Nettside, Facebook organisk og betalt	Egne KPIer for nettsideengasjement, utgående klikk til kilden
Miljøstatus				Tysdag 17. desember	Jul og miljø	Tips til en mer miljøvennlig julefeiring: "gi en opplevelse"	Nettside, Facebook organisk	FB Rekkevidde, engasjementsrate
Marcus				Tysdag 18. desember	Temabilde fra Marcus	Tema jul	Facebook organisk	FB Rekkevidde, engasjementsrate
Bokhylla			Artikkel, plakat	11. februar	Valentines	Tips til romantisk litteratur.	(Nettside), Facebook organisk	FB Rekkevidde, engasjementsrate

Ein publiseringsplan har vist seg som ein god måte å organisere og systematisere arbeidet med å synleggjere digitale kjelder i biblioteka sine kanalar. Planen har utvikla seg over tid. I dag har vi til dømes med eit felt for samarbeidspartar. Det kan vere organisasjonar og andre som kan bidra både med innhald og spreinga av det.

Frå hausten 2020 fekk vi denne nettstaden med oversikt over artiklane: <https://bibliotekartiklar.no/>.

I prosjektet har dette arbeidet synleggjort verdien av å kunne dele digitalt innhald hjå biblioteka og ha gode tekniske løysingar for dette.

1.4 Inngå samarbeid med ressurspersonar om produksjon av temaartiklar innan ulike kjeldeområde.

I tillegg til å produsere innhald sjølve, har vi kjøpt tekstar for å promotere og synleggjere kjeldene på biblioteknettstadane. Kjøpte artiklar har vore spesielt nyttige der ressurspersonane også har vore involverte i arrangement i biblioteka.

1.5 Formidle innhald med lokal interesse

I prosjektet har vi tatt i bruk digitale kjelder knytt til Hordaland, særleg innan temaet lokalhistorie, med eit mål om å formidle innhald med lokal interesse. Her har vi kjøpt innhald frå lokalhistorikarar og testa bruken av desse på biblioteknettstadane i Sveio og Kvinnherad.

På dette feltet har vi òg samarbeidd med nokre av kjeldene i prosjektet, Grind og Marcus, som er tilknytt Universitetet i Bergen. Det har vore nyttig å etablere eit større nettverk knytt til digital formidling, der vi kunne dele kunnskap og ressursar på tvers.

Arbeidet med teamet lokalhistorie og digitale kjelder resulterte som nemnt blant anna i ei digital samling for lokalhistorie, i samarbeid med Fylkesarkivet i Vestland. Det var interessant å nå eit større publikum gjennom denne og andre digitale samlingar, og vi planlegg fleire samlingar om lokalhistorie.

1.6 Gjennomføre enkle brukarundersøkingar om kva for design og formidling som fungerer best for digitalt innhald.

Brucarundersøking

Vi har gjennomført ei enkel brukarundersøking i samarbeid med Knowit. Utvalet var så lite at det er metodikken i seg sjølv, i form av brukarintervju, som er mest interessant. Men det kom òg fram interessante betraktningar knytt til prosjektet sitt mål, ved at det t.d. var lite kunnskap om at det finst innhald om slektsforskning, miljø og helse på biblioteknettstadane. Intervjuobjekta verka i mindre grad å vere kjende med det digitale biblioteket. Dette er

erfaringar som gjer det interessant å få meir kunnskap frå bibliotekbrukarane.

Analyse av nettsidestatistikken

Vi fekk hjelp av Knowit til å sette opp sporing på nettstadane, ved hjelp av Google Analytics og Google Tag Manager, og opplæring i korleis vi sjølv kan gjere dette. Med utgangspunkt i denne kompetansen har vi analysert bruken av det digitale innhaldet som er publisert gjennom prosjektperioden.

Vi har også gjennomført enkle A/B-testar av nokre av artiklane som har vore publiserte, samt i val av hovudmenypunkt på nokre nettstadar.

2. Tilby innhald og praktisk bistand til publisering på biblioteknettstadane

2.1 Gjennomføra ei enkel brukarundersøking hjå dei bibliotektilsette om kva dei ønskjer støtte til i nettsidearbeidet

Prosjektet sendte tidleg i prosjektet ut ei undersøking om behov og ønske hjå biblioteka. Undersøkinga var todelt: Bibliotek med Wordpress-nettstadar (WP-bibliotek) fekk ein variant, og dei som nyttar andre løysingar fekk ein annan. Dette fordi det er WP-biblioteka vi kan tilby teknisk bistand.

I WP-gruppa var responsen 100 prosent, medan det var ned mot 60 prosent i den andre gruppa.

Teknisk bistand

- Alle WP-biblioteka hadde ønske om at fylkesbiblioteket skulle hjelpe til med tanke på universell utforming og søkemotoroptimalisering.

- Vi gjorde ein teknisk gjennomgang av nettstadane og retta på mindre problem.
- Ved årsskiftet 2020/21 gjennomførte vi i samarbeid med Mediebruket ei teknisk oppgradering av temaet som vert nytta på 12 av nettstadane. Betre tilgjenge for alle (universell utforming) og betre brukaroppleving på mobil og i nyare nettlesarar var kjerneelement i oppgraderinga.
- Om lag halvparten av biblioteka ønskte hjelp av fylkesbiblioteket med praktisk nettsidearbeid på fast basis. Fylkesbiblioteket var allereie etablert som brukarstøtte for WP-biblioteka, og vert i ulik grad nytta basert på aktivitets- og kompetansenivå i biblioteka.

Innhald

- Spørsmåla var dei same til begge gruppene, og svara skilde seg ikkje særleg frå kvarandre.
- 92 % svara at dei ønskjer fylkesbiblioteket skal tilby innhald, både eigenprodusert og innkjøpt på ulike temaområde (rangert).
- Berre eitt bibliotek rapporterte at dei lagar innhald til nettstaden sin, som kan delast med andre. Vi meiner at fleire gjer det, men at dei ikkje har sjølvtilit til å dele det dei lagar.
- Berre 21 % av respondentane oppgav at dei plar diskutere innhald til nettstaden i personalmøte eller andre faste møte.

Kompetanse

- Omtrent halvparten av respondentane har berre ein tilsett som kan redigere nettstaden.

- Dei fleste føler seg trygge på å legge ut innlegg og arrangement på nettstaden, samt å oppdatere eller legge ut nye sider.
- Oppdatering av fast informasjon, hovudmenyen og framsida, samt å legge ut og tilpasse bilde er det færre som kjenner seg heilt trygge på.
- 80 % av respondentane seier at dei er interesserte i å delta på nettsideverkstadar. I tillegg til basisopplæring er det mest interesse for skrivetips og diskusjon rundt kva nettstaden skal brukast til og korleis ein skal strukturere han.

Undersøkinga gav oss eit godt grunnlag for kjeldeverkstadane, samt interne arbeidsrutinar for nettsideoppfølging av biblioteka. Denne undersøkinga har blitt følgt opp av fleire undersøkingar, både knytt til det digitale feltet, Covid-19 og ei større undersøking om generelle behov og ønske. Viktige stikkord er tovegs-kommunikasjon, god metodikk og enkle dynamiske løysingar, som grunnlag for brukarorientert utvikling og samskaping.

2.2 Kartlegge eksisterande digitale kjelder på temaområde det er relevant for folkebiblioteka å formidle

Dette arbeidet vart gjort i ein tidleg fase av prosjektet, som ein oversikt over aktuelle kjelder. Samtidig er dette eit kontinuerleg arbeid, som vart aktualisert i situasjonen med Covid-19, med større vekt på digitale tilbod. Her var løysingar som Nordland fylkesbibliotek sitt initiativ med karanteket.no, nyttige for å gi biblioteka ein felles oversikt over digitale bibliotektilbod.

2.3 Laga ein felles «kjeldebrønn» som biblioteka kan nytte

Dette tiltaket gjekk vi bort frå tidleg i prosjektet. Vi ville ikkje lage ei lenkesamling, og reint teknisk ville dette bety eit eige prosjekt i seg sjølv.

Vi brukte i staden løysingar for deling av innhald, som artikkelbasen i Wordpress og bibliotekartiklar.no.

I dialog med biblioteka på kjeldeverkstadar har det vore interesse for ein oversikt over kjelder, då biblioteka gjerne ikkje arbeider med/eller har full oversikt over tilgjengelege kjelder. Så det kan ligge eit behov her, men det krev eit eige prosjekt for å få til.

2.4 Organisere oppfølging av biblioteka sine nettstadar

Ut frå kartlegginga av bibliotekas ønske og behov, laga vi interne rutinar for kva rolle fylkesbiblioteket skulle ha i prosjektperioden. Dette gjaldt blant anna oppfølging av biblioteka sine nettstadar, med tanke på innhald, funksjonalitet og lenker. Det viste seg at jamleg gjennomgang av alle biblioteknettstadane vart for arbeidskrevjande. Vi har likevel følgd nettstadane ganske tett gjennom prosjektperioden.

Dette har vore ei nyttig erfaring, som vi kunne ta med oss inn i nettsidearbeidet i Vestland, med tanke på kva rolle fylket kan ha regionalt med oppdateringar av eksisterande nettstadar og etablering av nye.

2.5 Opprette ei varslingssteneste for nye kjelder

Dette tiltaket såg vi i samanheng med ein kjeldebrønn, som vi gjekk bort frå. I staden for har arbeid med sosiale medium og kjeldeverkstadar blitt brukt som inngangar for å nå ut med nye kjelder.

3. Marknadsføre dei digitale innhaldsressursane på ein målretta måte

3.1 Kople digitalt innhald til det fysiske bibliotekrommet, til dømes ved å vise bokanbefalingar eller digitale kjelder og ressursar på skjermar i biblioteka.

I prosjektet har vi arbeidd med ulike inngangar til dette tiltaket. Vi har t.d. undersøkt moglegheit for felles deling av informasjon til infoskjermar i bibliotek. Til dømes at fylkesbiblioteket ved turnear kunne legge ut arrangementsplakatar på biblioteka sine nettstadar via eit innstikk til Wordpress. Ut frå omfanget av arbeidet kom vi ikkje fram til ei god løysing i dette prosjektet. Men bruken av deling til artikkelbasen i prosjektet, og måten han har blitt brukt til å dele innhald på biblioteksidene, viser potensialet i slike løysingar.

I prosjektet arbeidde vi med å knyte digitalt innhald frå kjelder til arrangementet i biblioteka - som del av marknadsføring av aktiviteten og for å auke kjennskapen til ulike kjelder. Til dømes promoterte vi Miljøstatus i biblioteka, saman med arrangementet om klima og miljø. Denne delen har vore vanskeleg å planlegge i tida med nedstenging i biblioteka.

Å gå med Kølle

Eit godt eksempel på kopling mellom digitalt innhald og det fysiske biblioteket er «Å gå med Kølle» - formidling av ei digital kjelde gjennom arrangement og utstilling. Universitetsbiblioteket og Universitetsmuseet i Bergen står bak ei nettutstilling om Catharine Hermine Kølle (1788 – 1859) frå Ulvik:

<https://marcus.uib.no/exhibition/chk>

Kølle var ein eventyrar som reiste og vandra einsleg på fleire lange reiser i Europa, og ho dokumenterte reisene sine gjennom ei mengd akvarellar og tekstar. I nettutstillinga kan ein studere digitaliserte utgåver av det breie materialet ho etterlet seg, mellom anna ein reisejournal på over fire hundre sider, ei stor samling

reisedagbøker, brev, skisser, kart, reisepass og over to hundre akvarellar.

Gjennom eit samarbeid med Ulvik folkebibliotek og Universitetsbiblioteket i Bergen produserte vi ein artikkel til biblioteknettstadane om Kølle og nettutstillinga, og vi var med på «Å gå med Kølle», eit arrangement på Ulvik folkebibliotek 27. november 2019 – der forfattaren Karen Røise Kielland presenterte boka si om Kølle. Vi laga også ei fysisk utstilling med eit rullebanner (m.a. med QR-kode til nettutstillinga), eit nettbrett på stativ med inngang til nettutstillinga og enkle effektar som sto i folkebiblioteket på arrangementet. Seinare vart utstillinga sendt på omgang til andre bibliotek i fylket som ønskte det.

Arrangementet vart marknadsført på Facebook-sida til Ulvik folkebibliotek, og vi testa fremming av arrangementet med eit budsjett på kr. 500,-. Vi laga også ein enkel filmsnutt om arrangementet som vart brukt i tillegg. 19. november hadde arrangementet 4 «skal» og 30 «interesserte». Etter fremming av arrangementet 20. november, retta mot 30 000 potensielle deltakarar blant vener til følgarane av Ulvik folkebibliotek, steig talet dei neste dagane fram mot arrangementet til 10 «skal» og 51 «interesserte». Arrangementet fekk 29 deltakarar til saman. I følge bibliotekleiaren er dette litt høgare enn det brukar å vere på desse arrangementa. Ein positiv effekt av fremminga av arrangementet var at talet følgarar på Ulvik folkebibliotek si Facebook-side steig ein god del i tida etterpå.

Tanken var å følge opp dette med digitalt innhald på formidlingskjermar i biblioteka (ipad på stativ), men på grunn av Covid-19 har vi ikkje fått testa denne type digitale utstillingar i bibliotek.

Det å kople digitalt innhald til bibliotekrommet er eit interessant utviklingsområde, t.d. ut frå stadig nye gode digitale kjelder og med tanke på meirope bibliotekløysingar. Det vil vere interessant å følge opp arbeidet til Deichman innan presentasjonsløysingar for infoskjermar og formidlingskjermar.

Kosthald og psykisk helse

Vi testa også kopling mellom det digitale og det fysiske i samband med eit ope publikumsarrangement om kosthald og psykisk helse, utan at vi kan seie noko om effekten.

- Foredragshaldar Ragnhild Lekven Fimreite (klinisk ernæringsfysiolog) spelte inn ein smakebit til foredraget, som vart publisert i Odda bibliotek sine sosiale medium. Det lokale biblioteket var i ein akutt vanskeleg personalsituasjon på dette tidspunktet, og vi fekk ikkje samarbeidet med biblioteket til å fungere godt nok. Filmsnutten vart difor ikkje publisert før same dag, og det er ikkje mogleg å sjå om det hadde nokon effekt.
- Til dette arrangementet hadde vi også gjort avtale med foredragshaldaren om at ho skulle stille seg til disposisjon for å svare spørsmål som kom inn etter arrangementet. Vi undersøkte moglegheita for å implementere ein chat-funksjon på biblioteknettstadane til dette bruket, men valde det bort grunna kostnadar opp mot vurdert nytte framover. Foredragshaldaren sa seg villig til å svare på spørsmål på e-post, og dette vart opplyst om i omtalen av arrangementet på nettstaden, samt avslutningsvis i det fysiske arrangementet. Det kom ikkje inn spørsmål på e-post. (Det var sjølv sagt også mogleg å stille spørsmål for dei som var til stades på sjølve arrangementet.)

3.2 Ta i bruk sosiale medium på ein målretta måte, som kanal for å dele relevante kjelder.

Gjennom prosjektet har vi arbeidd med å auke kunnskapen vår om sosiale medium, blant anna i samarbeid med selskapa Knowit og Synlighet, og vi nytta dette vidare til testing i prosjektet og kompetanseheving av bibliotektilsette i fylket. Vi har delteke på kurs og konferansar, som Digitaldagen 2018.

I prosjektet har vi brukt sosiale medium på ulike måtar for å

marknadsføre og dele kjeldene i prosjektet. Å lage følgetekstar, bilde og/eller filmsnuttar som biblioteka kan nytte i eigne kanalar, er blitt ein del av oppgåvene våre når vi deler nye artiklar til nettstadane og ved turnear.

Biblioteka på Facebook

Uke 34/35 i 2018 gjennomførte vi ei kartlegging av korleis biblioteka i fylket nytta Facebook. Kartlegginga vart brukt til å skreddarsy og utvikle kompetansehevinga vidare. Enkle forslag til endringar vart sende direkte til biblioteka i etterkant (som manglande kontaktinfo og utgåtte festa innlegg), og positive døme og tips vart delte med alle.

Kartlegginga viste at brukarane av Facebook-sidene til biblioteka responderer særleg når biblioteka:

- **Inviterer inn** til biblioteket med video, bilde (til dømes om utstillingar, påminning om opningstider, forklarar tenester som meirope) med personleg tone og spør om dialog
- **Promoterer arrangement** mot ulike målgrupper
- **Formidlar litteratur/har bokprat** med gode enkle tips, film, deler anna god formidling med personleg tone, dialog og gjerne humor

Undersøkinga viste at sidene i større grad kan bli nytta til å:

- **Auke bruk av ressursar på biblioteknettstaden** – Sende folk inn på nettstaden med gode postar, enkle tekstar, fine bilde/film – her finn du/her kan du gjere. Lån, e-lån, gode kjelder osb.
- **Promotere tenester** i biblioteket, forklare korleis, invitere til å bruke ressursar på biblioteknettstaden, gode kjelder, tilgjengeleg overalt osb.
- **Meir dialog** med brukarane om tenester, få innspel til kjøp og arrangement, bokprat

Etter at vi har kartlagt og kursa i prosjektperioden, har vi lagt meir vekt på desse momenta i kompetansehevinga:

- Lenke oftare mot nettstaden og ressursar der
- Be meir om respons, spørje brukarane
- Bruke meir video
- Betre formidling og dialog om litteratur
- Enkel analyse av eigen statistikk
- Ta vekk bibliotekfaglege artiklar
- Planlegging av postar/kvardagstips til enkel redigering
- Vurdering av målsettingar i tråd med overordna planar

Biblioteka på Instagram

Veke 36, 2018, gjennomførte vi ei kartlegging av biblioteka i fylket på Instagram. Likt som då vi vurderte Facebook-sidene, vart kartlegginga nytta til å skreddarsy og utvikle kompetansehevinga vidare. Enkle forslag til endringar vart sende direkte og positive døme delt med alle.

	Innlegg	Følgjarar	Følger	Bokframsider siste 12 bilde
folkebibliotek (Askøy folkebibliotek)	5	57	61	
austevollbib	128	984	1614	1
bergenbibliotek	735	3237	679	8
bomlobibliotek*	1	51	17	
etnebibliotek	22	305	33	1
fitjarbibliotek*	7	69	4	
granvinbibliotek	6	137	233	
landaasbibliotek	227	676	593	5

loddefjordbibliotek*	285	588	284	1
oygardbibliotek	66	195	175	4
sundbibliotek	27	234	356	
stordbibliotek	56	242	141	1
ulvikbibliotek	2	2	5	
vossbibliotek	89	431	328	4

Etter kartlegginga har vi lagt meir vekt på dette i kompetansehevinga om Instagram:

- Meir bruk av relevante taggar og kampanjar. Samarbeide meir om merking av bilde
- Forslag til typar av bilde som fungerer. Fleire nærbilde. Inviterande/spesielle bilde
- Dialog/humor/personleg
- Bruk av video (som etter kvart har fått fleire ulike funksjonar)
- Bli inspirert av dei med mange følgjarar
- Minne om at ei bokframside også er eit bilde, som andre har laga eller teke, som ein ikkje berre kan dele utan vidare. Ta med ei kort anbefaling av boka, også for å gi brukarane meir info (eventuelt hente inn samtykke frå rettshavar)

Julekalender 2019

I desember 2019 testa vi ein julekalender på Facebook med daglege dryp frå digitale kjelder.

Vi posta minst eitt innlegg kvar morgon.

Responsen på innlegg i kalenderen varierte alt etter kor mange bibliotek som delte kvar dag. Innlegga med film og plakatform fekk størst respons. Responsen auka ut over månaden.

Samleside for Kjelda adventskalender

24 dryp frå opne digitale kjelder

1. desember: [Kjelda adventskalender](#)
2. desember: [Gode råd om barn og media](#)
3. desember: [Kva er filmbib?](#)
4. desember: [Klimabrøl er årets ord](#)
5. desember: [Faktisk heilt feil?](#)
6. desember: [Korleis er miljøet der eg bur?](#)
7. desember: [Bøker på fleire språk](#)
8. desember: [Råd til dei unge](#)
9. desember: [Uønska innhald om deg på nett?](#)
10. desember: [Kvalitetssikra helseinformasjon](#)
11. desember: [Gratis bildebøker på nett](#)
12. desember: [DigitaltMuseum](#)
13. desember: [Norge.no](#)
14. desember: [Podkast \(plakat\)](#)
15. desember: [Store norske leksikon](#)
16. desember: [Lyrikk i adventa](#)
17. desember: [Grind, Nonneseter kloster](#)
18. desember: [Personvern i sosiale media \(plakat\)](#)
19. desember: [Pliktavlevert materiale frå ditt lokale bibliotek](#)
20. desember: [Lovdata](#)
21. desember: [Grind, Primstaven](#)
22. desember: [Norgeshistorie](#)
23. desember: [Om juletre i Store norske leksikon](#)
24. desember: ♥

Døme på innlegg og respons:

06.12.2019 06:51	 På Miljøstatus finn du informasjon om korleis det står til med miljøet			1,1K	
06.12.2019 06:46	 Korleis er miljøet der eg bur?			158	
05.12.2019 06:50	 Stemmer det at Strand kommune har innført forbud mot			463	
05.12.2019 06:46	 Faktisk heilt feil?			227	
04.12.2019 06:45	 Klimabrøl er årets ord! I går kom lista over dei mest interessante			162	
04.12.2019 06:43	 Klimabrøl er årets ord.			287	
03.12.2019 07:36	 Dei to grantrea Marte og Olaf har funne kjærleiken og nyt det			353	
03.12.2019 07:23	 Kva er filmbib?			766	

Grep som kunne ha auka bruk og respons, kan vere om vi hadde gått tidlegare ut med informasjon om kalenderen til dei bibliotektilsette. Om innlegga var tilgjengelege tidlegare, kunne dei ha planlagt postar framover i staden for å dele kvar dag.

Mange av innlegga vart også delte i desember 2020, med tilpassa/justerte artiklar i WP-artikkelbasen og på artikkelsida vår, til fri deling på biblioteka sine nettstadar.

Fremming på Facebook

Ei interessant erfaring vi hadde med kjøpt marknadsføring av arrangement i sosiale medium, var ein kommentar frå ein lokal biblioteksjef. Dei nytta fremming for å auke kjennskapen om arrangement som ikkje fekk mykje trafikk. Det er omvendt av perspektivet til selskapa som arbeider med digital marknadsføring. Det vanlege er å forsterke det som får aktivitet i form av "treff". For

eit lokalt bibliotek vil denne type arrangementet allereie få godt besøk, så det er viktigare å auke kjennskapen om dei mindre synlege arrangementa.

Dette kan illustrere at det å dele kjelder og formidle innhald i ein bibliotekkontekst, kan ha andre perspektiv og forutsetningar enn for kommersielt innhald.

3.3 Dokumentere tiltak som vert sett i gong og følge opp med data for bruk av tenestene

Gjennom prosjektet har vi arbeidd med å hauste erfaringar og utvikla metodikk for korleis eit fylkesbibliotek kan bidra til at alle folkebiblioteka har aktuelle og oppdaterte nettstadar, med innhald av høg kvalitet. Vi har fått meir kjennskap til testing og oppsett av tekniske løysingar for måling.

Den avsluttande analysedelen av rapporten viser korleis ein kan bruke verktøy og metodikk frå prosjektet til å analysere og teste bruken av biblioteknettstadar og kjelder.

Analyse av den digitale formidlinga

Den innleiande analysen av test-nettstadane vart gjort av Knowit, og vi fekk med tips til konfigurering som kunne betre resultata.

Den avsluttande analysen har vi gjort sjølv, basert på kompetanse vi har tileigna oss gjennom prosjektet. Analysane tar utgangspunkt i ulike periodar. Utviklinga i trafikk, brukarar og vegane inn på nettstadane er basert på statistikk for første halvår 2018 sett opp mot første halvår 2021.

Bakgrunn for periodevalet

- ullensvangbibliotek.no/ vart lansert medio 2017
- innhaldspubliseringa kom i gang andre halvår 2018

- kvinnheradbibliotek.no/ vart oppgradert ved årsskiftet 20/21. Det er interessant å sjå om biletet har endra seg etter oppgraderinga der betre universell utforming og mobiltilpassing var viktige element.

Statistikk som tar for seg innhaldsproduksjonen i prosjektet er henta frå heile prosjektperioden.

Test-nettstadane

Ullensvang - <https://ullensvangbibliotek.no/>

Denne nettstaden gjekk på lufta i juli 2017. Den dekkar folkebiblioteka i Odda, Ullensvang og Jondal, som i 2020 vart slått saman til ein kommune – Ullensvang.

Kvinnherad - <https://www.kvinnheradbibliotek.no/>

Denne nettstaden var etablert i god tid før prosjektet starta, og dekkar (og dekkar framleis) berre ein kommune - Kvinnherad.

Ullensvang

Då vi starta prosjektet, viste den innleiande analysen at nettstaden hadde liten trafikk. Den avsluttande analysen viser at trafikken på denne nettstaden har auka kraftig. Ein del av forklaringa på det er nok at vi byrja på eit svært lågt nivå.

Frå litt under 300 økter i månaden, har trafikken på nettstaden auka med 121 % til ca 645 økter i månaden. Talet på brukarar har auka med 145 % og sidevisingane har blitt 168 % fleire i same periode.

Brukargruppa har endra seg noko gjennom prosjektperioden. Kvinner er framleis overrepresenterte, men ikkje i like stor grad som tidlegare (2018: 79 % kvinnelege brukarar, 2021: 65 % kvinner og 35 % menn.)

Aldersgruppene frå 25-54 år var best representerte i 2018 (dei tre ulike segmenta var ganske likt representert, med til saman 67 %), og det var få brukarar under 25 og over 65 år. Det største

alderssegmentet er no 65 år og eldre (25 %), tett følgt av 55-64 år (24 %). Aldersgruppa 35-44 år er no nest dårlegast representert blant brukarane, og dei på 65+ som nesten ikkje brukte nettstaden i 2018 har no overtatt leiinga. Nettstaden klarer framleis ikkje å få dei unge i tale, og har svært få brukarar under 25 år.

Vi har sett på stadtilknyttinga brukarane har, men vel å utelate det frå denne analysen. Med så små tal, og IP-adresser som kan vere knytt til anna ann bustad, kan vi vanskeleg slutte noko om brukarane si geografiske tilknytting.

I 2018 kom 65 % av bruken frå desktop. Dette var høgt, og vi trur det kan skuldast at nettstaden ikkje var mobilvenleg nok. Vi har utbetra nokre problem med dette undervegs i prosjektet. I 2021 har desktop-bruken gått ned til 44 %, 52 % nyttar nettstaden via mobil, og 4 % via nettbrett.

Dei fleste (58 %) kom direkte inn på nettstaden i 2018. 27 % kom inn frå organiske søk, 3 % frå sosiale medium, og berre 2 brukarar kom inn via lenker på andre nettstadar (referenttrafikk). I 2021 er organiske søk den viktigaste kanalen inn. 68 % kjem inn frå slike søk, medan berre 12 % kjem inn direkte. Trafikken frå sosiale medium har auka til 11 % og referenttrafikken ligg på 9 %. Den viktigaste kjelda til referenttrafikk er Ullensvang kommune, og vi ser eit tydeleg hopp i denne trafikken då den samanslåtte kommunen fekk ny nettstad. Dei gamle kommunane leia i liten grad brukarar til biblioteknettstaden.

I 2018 kom 79 % av bruken inn via framsida på nettstaden. Ut over det var undersidene for Odda og Ullensvang bibliotek, samt kontaktsider dei mest brukte destinasjonssidene. Nettstaden viste bokanbefalingar frå bibliotektilsette i heile landet (via Deichman-basen), og dette var også blant sidene med mest trafikk. Nettstaden hadde i liten grad innhald som trakk til seg ekstern trafikk frå søkemotorar og sosiale medium.

I 2021 kjem 49 % av brukarane inn via framsida på nettstaden. Vidare er det framleis undersidene for kvart bibliotek, samt kontaktsida som er dei viktigaste landingssidene, og ein større del av brukarane lander her no enn dei gjorde i 2018. Nettstaden har

framleis lite innhald som trekk til seg ekstern trafikk frå søkemotorar og sosiale medium.

Framsida sto for om lag 63 % av bruken i 2018, og i 2021 sto den for ca 44 %. Etter framsida er dei enkelte biblioteka sine sider mest brukt (10 % i 2018, 34% i 2021). Deretter følger kontaktsidene (3 % både i 2018 og 2021) og digitale tenester (3 % i 2018 og berre 2 % i 2021). I 2018 såg vi ein del bruk av informasjon om aktivitetar / Kva skjer i biblioteka. I 2021 har det knapt vore arrangement, men aktuelt-saker frå inneverande år står for ca 10 % av sidevisingane.

Kvinnherad

Den innleiande analysen viste at nettstaden hadde meir trafikk enn Ullensvang-sida, men ikkje meir enn 6-700 økter i månaden. Auken frå 1. halvår 2018 til 1. halvår 2021 var 33 % fleire brukarar, 20 % fleire økter og 29 % fleire sidevisingar (månadleg snitt).

I 2018 var 67 % av brukarane kvinner, og dette har knapt endra seg til 68 % i 2021. Aldersgruppene frå 35-54 år var best representerte i 2018 (til saman 44 %). Brukarane av denne nettstaden har også blitt eldre, og alderssegmenta frå 55 år og oppover utgjør 48 % av brukarane i 2021 (30 % i 2018). Nettstaden hadde få brukarar under 25 år i 2018, og det har den framleis.

Om lag 45 % av brukarane kom frå Kvinnherad i 2018. Oslo kom opp som tilknytingsstad nummer to, med 13 % av brukarane. I 2021 er 48 % av brukarane frå Kvinnherad, medan 19 % kjem frå Oslo. (Dette biletet kan vere unøyaktig ettersom IP-adresser kan vere knytt opp mot anna enn bustad.)

52 % av bruken skjedde frå desktop, 36 % frå mobil og 12 % frå nettbrett i 2018. I 2021 er nettstaden mest brukt frå mobil (55 %), medan 40 % av bruken skjer frå desktop, og 5 % frå nettbrett.

I 2018 kom 47 % av brukarane inn frå organiske søk, medan 25 % kom inn direkte. 16 % kom frå sosiale medium, og 12 % via lenker på andre nettstadar (referenttrafikk). I 2021 kjem 57 % av trafikken frå organiske søk, medan 21 % kjem inn direkte. Trafikken frå

sosiale medium har stige til 20 %, medan annan referenttrafikk er svært liten.

58 % av brukarane kom inn via framsida på nettstaden i 2018. Denne nettstaden trakk til seg meir trafikk utanfrå enn Ullensvang-sidene, men Kvinnherad-sidene hadde også lite innhald som trakk til seg ekstern trafikk frå søkemotorar og sosiale medium. 61 % kjem framleis inn via framsida i 2021.

Framsida var klart mest brukt i 2018, og er det framleis. Vidare var katalogsøket på nettstaden, ei underside under Lokalhistorie om sunnhordlandsforfattaren Ragnvald Vaage og ei nyhendesak der biblioteket annonserer etter ny bokbuss-sjåfør det mest brukte innhaldet første halvår 2018. I 2021 står aktuelt-saker for mest bruk etter framsida. Deretter følger Tilbod, Lokalhistorie, Om biblioteket og Bokbussen.

2017-artiklane som var publisert på kvinnheradbibliotek.no/, viser at biblioteket var godt i gang med å bruke artikkelbasen allereie før Kjelda-prosjektet var ordentleg etablert. Om lag halvparten av dei mest lesne artiklane på nettstaden frå 2017, var henta frå artikkelbasen.

Innhaldsproduksjonen

Ein måte å formidle kjeldene i prosjektet samstundes som vi ville auke bruken av nettstadane var å publisere artiklar om ulike tema. Vi har kjøpt inn fleire artiklar som enten tar utgangspunkt i eit fagleg tema eller ei av kjeldene i prosjektet. Vi har òg nytta eigen kompetanse til å skrive innlegg om digitale tenester og bibliotektenester til deling på biblioteknettstadane.

Artiklane og innlegga vart først publisert på test-nettstadane. Etter nokre dagar vart dei så tilbydd til resten av biblioteka i Hordaland, og delt via artikkelbasen slik at andre bibliotek i landet også kunne bruke dei. Vi har sett opp ein eigen nettstad med oversikt over dei delte artiklane, <https://bibliotekartiklar.no/>. Vi la også vekt på deling av dei publiserte artiklane i sosiale medium.

Innhald med lokal interesse har vore eit satsingsområde i prosjektet. Eit par av dei utvalde kjeldene, [Grind](#) og [Marcus](#), driftast av Universitetet i Bergen, og inneheld materiale frå Hordaland.

Vi har sett opp sporing av bruken på test-nettstadane for å sjå nærare på effekten av formidlinga som er gjort i Kjelda. For nokre av artiklane har vi testa ulike variantar for å sjå kven som har størst gjennomslag (A/B-testing). A/B-testing er ein optimaliseringsmetode der ulike brukarar får sjå ulike variantar av ein artikkel eller ei nettside. Vi har òg sett på kor mykje som vert lest, og kor mange som følger lenkene frå artiklane til kjeldene.

Ei utfordring med A/B-testing av artiklar på test-nettstadane var at dei hadde såpass liten trafikk at Google Optimize ikkje fekk tilstrekkeleg med data til å konkludere med kva for versjon som traff best. Vi ser imidlertid indikasjonar som støtter hypotesane våre. Det var ein læringsprosess for oss undervegs, og på eit av dei tidlege eksperimenta med mest data gjorde vi ein konfigureringsfeil som førte til at vi ikkje fekk henta ut potensialet.

Måla vi sette opp for artikkeltestinga var klikk-talet på lenker til kjeldene, og at minst 75 % av artikkelen skulle vere lest (skrolldybde). Med dei nemde metodiske veikskapane som bakgrunn fekk vi eit generelt bilete av at lengre fagartiklar tenderer mot å få fleire utgåande klikk til kjelder, medan forkorta versjonar med meir spissa ingress og fleire overskrifter tenderer mot å bli meir lest. Biletet er imidlertid ikkje eintydig.

Døme frå artikkeldelinga

Her trekk vi fram nokre døme frå artiklar som er publisert i prosjektperioden. Tala som viser bruken er henta frå dei to test-nettstadane.

[Skrekk og gru i haustmørkret](#) (Nettbiblioteket)

Denne artikkelen vart først publisert i 2019, og republisert i 2020. Her gjorde vi ein konfigureringsfeil som førte til at utgåande klikk til kjelda ikkje vart spora. Artikkelen vart A/B-testa. Det vart ikkje henta inn nok data til å konkludere, men testinga indikerer at det er

den lengste varianten utan mange mellomoverskrifter som vart mest lest.

- Sidevisingar: 517
- Lest meir enn 75 %: 265

[Ekte kjærleik – finn du i Bokhylla](#) (Nettbiblioteket)

Denne artikkelen vart publisert til Valentin-dagen i 2019.

- Sidevisingar: 332
- Lest meir enn 75 %: 220
- Utgåande klikk til kjelde-lenker: 1

[Les eit dikt!](#) (Nettbiblioteket)

Denne artikkelen vart publisert til verdas poesidag i 2020. Her er tala for Kvinnherad, for denne vart ikkje publisert hos Ullensvang. Artikkelen vart mykje lest, noko som primært kom av trafikk frå Facebook.

- Sidevisingar: 590
- Lest meir enn 75 %: 258
- Utgåande klikk til kjelde-lenker: 57

[Sunt for meg?](#) (Helsebiblioteket)

Artikkelen vart publisert i samband med arrangement i mars 2019.

- Sidevisingar: 140
- Lest meir enn 75 %: 69
- Utgåande klikk til kjelde-lenker: 1

[Byssan tull – om barn og søvn](#) (Helsebiblioteket)

Denne artikkelen vart publisert i juni 2019.

- Sidevisingar: 66
- Lest meir enn 75 %: 31
- Utgåande klikk til kjelde-lenker: 0

[Kva er miljøstatus hos meg?](#) (Miljøstatus)

Denne artikkelen vart publisert i mai 2019.

- Sidevisingar: 86
- Lest meir enn 75 %: 33
- Utgåande klikk til kjelde-lenker: 4

[Skrivekonkurranse om miljø](#) (Miljøstatus)

Våren 2020 arrangerte vi ein skrivekonkurranse om miljø i samarbeid med Framtida.no og Magasinett. Vi publiserte ein kort artikkel om konkurransen der vi inkluderte skrivetips frå Ingelin Røssland og koplinga til Miljøstatus.

- Sidevisingar: 197
- Lest meir enn 75 %: 72
- Utgåande klikk til kjelde-lenker: 11

[Digitale kjelder i lokalhistorisk arbeid](#) (Digitalarkivet)

Denne artikkelen vart først publisert på Sveio bibliotek sin nettstad i november 2019. Denne nettstaden vart vald før testnettstadane på grunn av forfatternen si lokale tilknytning, og vi ser at artikkelen vart lest mykje meir der enn på testnettstadane. Mykje av trafikken kom frå deling på biblioteket si Facebook-side. Til saman på Sveio,

Kvinnherad og Ullensvang ser biletet slik ut, og Sveio har 65 % av bruken:

- Sidevisingar: 769
- Lest meir enn 75 %: 243 (Mål 1)
- Utgåande klikk til kjelde-lenker: 33 (Mål 2)

Artikkelen vart A/B-testa på alle dei tre nettstadane. Det vart ikkje henta inn nok data til å konkludere, men testinga indikerer at det er ein forkorta variant med fleire mellomoverskrifter som vert mest lest, men at dei som les den lengre originalvarianten er meir interesserte i å følge lenker til kjeldene.

Bibliotek	Konverteringsfrekvens mål 1		Konverteringsfrekvens mål 2	
	Original	Forkorta	Original	Forkorta
Sveio	47 %	54 %	4,96 %	4,15 %
Kvinnherad	18 %	55 %	10,16 %	15 %
Ullensvang	28 %	44 %	17,02 %	0 %

[Oldemor i digitalarkivet](#) (Digitalarkivet)

Denne artikkelen vart publisert i november 2018. Artikkelen vart fremja på Kvinnherad bibliotek si Facebook-side, og vi ser at det hadde mykje å seie for at den nådde så mange brukarar.

- Sidevisingar: 1067
- Lest meir enn 75 %: 464
- Utgåande klikk til kjelde-lenker: 212

[Lag ditt eige slektstre](#)

Denne artikkelen lenker primært tilbake til «Oldemor-artikkelen» og dermed indirekte til Digitalarkivet. Samstundes lenker den vidare til

grind.no. og ein kan laste ned eit slektstre og fylle det ut for si eiga slekt.

Her hadde Ullensvang høgast trafikk, og vi ser ein klar samanheng med at det vart brukt pengar på å fremme denne artikkelen på Facebook-sida deira.

- Sidevisinger: 332
- Lest meir enn 75 %: 104
- Utgåande klikk til kjelde-lenker: 7
- Nedlastinger: 71

[Grind.no – ei reise gjennom kultur og natur i Vestland](#)

Denne artikkelen vart ikkje publisert på Ullensvang, men Kvinnherad la den ut i desember 2020. Statistikken viser ikkje ei einaste sidevising av denne artikkelen, og dermed heller ingen konverteringar.

[Med vandrestav, skisseblokk og pistol](#) (Marcus)

Denne artikkelen vart publisert i april 2019.

- Sidevisingar: 122
- Lest meir enn 75 %: 98
- Utgåande klikk til kjelde-lenker: 27

Statistikken frå kjeldene

Vi innhenta statistikk frå kjeldetilbydarane i byrjinga av prosjektperioden, og igjen midtvegs i 2020. Det sit langt inne for fleire av eigarane å skaffe oss denne statistikken, så då vi fekk utvida prosjektperioden ut første halvår 2021, bad vi ikkje om ny statistikk.

Det er fleire utfordringar med statistikkgrunnlaget:

- dei ulike kjeldene har samla litt ulik statistikk
- fleire av kjeldene har endra tekniske løysingar undervegs i prosjektperioden vår, og har ikkje samanliknbare tal for heile perioden
- kompetansen kjeldetilbydarane har når det gjeld å hente grunnlagsmaterialet vi har etterspurt er varierende, og nokre stader svært dårleg
- dei fleste kjeldene har så mykje trafikk at vårt eventuelle bidrag til å auke bruken ikkje er mogleg å vise statistisk

Vi refererer difor berre det generelle biletet for kvar kjelde.

Nettbiblioteket (nb.no)

Her har vi sett på statistikk frå Nye NB i perioden oktober 2017 – mai 2020.

Den månedlege trafikken har auka kraftig i perioden, frå 177 923 økter i 2017 til 544 077 økter i 2020. Noko av auken kan kanskje forklarast med at meir innhald er flytta over frå Gamle til Nye NB i same periode? Samla sett har talet på besøk (økter) pr måned på Nye og Gamle NB auka med 76 % frå 2018 til 2020.

Bruken av nettbiblioteket frå desktop har faktisk auka i perioden (2017: 64% - 2020: 71%). Bruken frå mobil ligg ganske stabilt (2017: 23 % - 2020: 22 %), og bruken frå nettbrett er redusert. Dette tydar på at mykje av ressursane som ligg i nettbiblioteket ikkje er særleg godt tilpassa mobilbruk, ettersom utviklinga går motsett veg av den generelle utviklinga på dette området. At bruken frå nettbrett har gått ned, er i tråd med utviklinga.

Når vi ser på vegane inn på nettbiblioteket har direktetreffa gått ned (2017: 49 % - 2020: 32 %), medan referent-trafikken (2017: 22 % - 2020: 33 %), trafikk frå organiske søk (2017: 22 % - 2020: 25 %) og sosiale medium (2017: 7 % - 2020: 10 %) har auka.

Når vi ser på referent-trafikken, kjem ikkje biblioteka våre opp på lista over dei 100 referentane som leiar mest trafikk til

nettbiblioteket i nokon av prosjektåra. Ein interessant observasjon her er at <https://forfattarar.sfj.no/> var på referentlista i 2018, men ikkje seinare. Dette er forfattarnettet vi har fått løyve til å oppgradere med restmidlane frå dette prosjektet. Vi håper at denne nettstaden igjen skal drive trafikk til nettbiblioteket når den tekniske oppgraderinga er gjort.

Helsebiblioteket

Her har vi sett på statistikk frå perioden januar 2017 – desember 2019.

Den månadlege trafikken har auka kraftig, frå 315 335 økter i 2017 til 585 888 økter i 2019 (ca 86 %). Her har vi tal frå Hordaland for seg. Auken av bruk frå Hordaland har vore stor, men ligg likevel relativt lågare enn auken frå heile landet samla. I 2017 sto Hordalandsbruken for 10 %, og i 2019 sto den for 8 % av trafikken.

Bruken av Helsebiblioteket frå desktop har gått ned i perioden (2017: 47 % - 2019: 36 %). Bruken frå mobil har auka (2017: 45 % - 2019: 59 %), og bruken frå nettbrett er redusert. Endringa i mønsteret stemmer med den generelle utviklinga på dette området, og tydar på at ressursane i Helsebiblioteket er godt tilpassa mobilbruk.

Når vi ser på vegane inn i denne kjelda er organiske søk DEN viktige (2017: 80 % - 2019: 90 %). Direktetreffa (2017: 11 % - 2019: 7 %) og referent-trafikken (2017: 7 % - 2019: 3 %) har gått ned i perioden. Trafikk frå sosiale medium har aldri vore viktig for Helsebiblioteket, og ligg stabilt på 1 %.

Når vi ser på referent-trafikken, kjem ikkje biblioteka våre opp på lista over dei 100 referentane som leiar mest trafikk til helsebiblioteket i nokon av prosjektåra.

Miljøstatus

Her har vi sett på statistikk frå mars 2017 – mai 2020.

Den månadlege trafikken har gått litt ned i perioden, frå 50 338 økter i 2017 til 49 392 økter i 2020. Denne kjelda har vore gjennom

ei større omlegging i perioden, så vi veit ikkje om desse tala er heilt samanliknbare.

Bruken av Miljøstatus frå desktop har faktisk auka i perioden (2017: 72 % - 2020: 78%). Bruken frå mobil har gått noko ned (2017: 21 % - 2020: 19 %), og bruken frå nettbrett er halvert. Dette tydar på at mykje av ressursane som ligg i denne kjelda ikkje er særleg godt tilpassa mobilbruk, ettersom utviklinga går motsett veg av den generelle utviklinga på dette området. At bruken frå nettbrett har gått ned, er i tråd med utviklinga. Vår eigen erfaring med denne kjelda er også at den fungerer for dårleg på mobil.

53 % av brukarane er kvinner og 47 % er menn, noko som har vore ganske stabilt i heile perioden. Den største aldersgruppa ar 25-34 år (27 %). I dei eldste alderssegmenta har bruken heile tida vore synkande med alder. I 2020 var bruken imidlertid synkande med alder allereie frå 35 års alder. Dette stemmer godt med ei gjentakande brukarundersøking Miljøstatus har hatt om kvifor brukarane er på nettstaden, der nærare 60 % (i 2016) svara at dei var der på grunn av skularbeid / studier.

Her fekk vi berre dei tre referentane på toppen av lista, og det er ikkje overraskande at biblioteka våre ikkje figurerte på den lista i nokon av prosjektåra.

Digitalarkivet

Her har vi sett på trafikk frå nettstadane våre til Digitalarkivet frå januar 2018 til august 2020.

Digitalarkivet har mange brukarar og mykje trafikk, og kjeldetilbydaren var tydeleg på at vi ikkje ville få noko ut av tala for den generelle bruken.

Dei viste til ein kampanje Arkivverket sjølv hadde hatt i samband med 80-årsjubileet for andre verdskrigen, med riksdekkande presse. Effekten av denne kampanjen ga likevel liten effekt på trafikk tala på grunn av den generelt høge trafikken. Dei tok difor ut tal for den trafikken som kom frå nettstadane våre, og her ser vi ein tydeleg samanheng med artiklar som vart publisert i prosjektet.

Bruken frå mobil låg på 49 %, medan desktopbruken låg på 32 %, og bruken frå nettbrett på heile 19 %. Vi kan ikkje sjå endingane i perioden, dette gjeld perioden under eitt. Vi ser at øktene er vesentleg lenger når brukarane er inne frå desktop enn når dei nyttar mobile einingar.

Kjelde	Brukarar	Nye brukarar	Økter	Sider pr økt	Øktlengde (snitt)
kvinnheradbibliotek.no	191	191	191	5,7	157,1
bergenbibliotek.no	164	109	246	2,1	29,1
sveiobibliotek.no	137	109	137	9,0	650,7
stordbibliotek.no	109	82	601	19,8	902,5
bomlobibliotek.no	55	55	55	7,5	203,2
etnebibliotek.no	27	0	27	9,1	133,6
ullensvangbibliotek.no	27	27	191	58,6	736,7
Samla	710	573	1448	18,4	569,2

Vi ser at mesteparten av denne referenttrafikken kan leiast direkte tilbake til publisering av [Oldemor i digitalarkivet](#), [Digitale kjelder i lokalhistorisk arbeid](#) og adventskalenderen.

Grind

Her har vi sett på statistikk frå perioden januar 2017 – juni 2020.

Den månadlege trafikken auka med om lag 179 %, frå 6 594 økter i 2017 til 18 402 økter i 2020.

Bruken av Grind frå desktop har gått ned i perioden (2017: 56 % - 2019: 35 %). Bruken frå mobil har auka (2017: 26 % - 2019: 59 %), og bruken frå nettbrett er redusert. Endringa i mønsteret stemmer med den generelle utviklinga på dette området, og tydar på at ressursane er godt tilpassa mobilbruk.

Når vi ser på vegane inn i denne kjelda er direktetraffikk (2017: 52 % - 2020: 57 %) og organiske søk (2017: 26 % - 2019: 38 %) dei

viktigaste, og dei har auka i perioden. Referenttrafikken har blitt lite viktig (2017: 22 % - 2019: 3 %), og trafikken frå sosiale medium ligg lågt (2 %).

Når vi ser på referent-trafikken, kjem nokre av biblioteka våre opp på lista, men dei er perifere trafikkdrivarar.

Marcus

Her har vi sett på statistikk frå perioden januar 2017 – mai 2020.

Den månadlege trafikken har meir enn dobla seg, frå 10 437 økter i 2017 til 21 686 økter i 2020 (ca 107 %).

Bruken av Marcus frå desktop har gått ned i perioden (2017: 58 % - 2019: 38 %). Bruken frå mobil har auka (2017: 27 % - 2019: 45 %), og bruken frå nettbrett ligg stabilt (13 %). Hovudendringa i mønsteret stemmer med den generelle utviklinga på dette området, og tydar på at ressursane er godt tilpassa mobilbruk.

Når vi ser på referent-trafikken, kjem eit par av biblioteka våre opp på referentlista i 2019, men ikkje i nokon av dei andre prosjektåra. 2019-trafikken kan truleg førast tilbake til [Med vandrestav, skisseblokk og pistol](#).

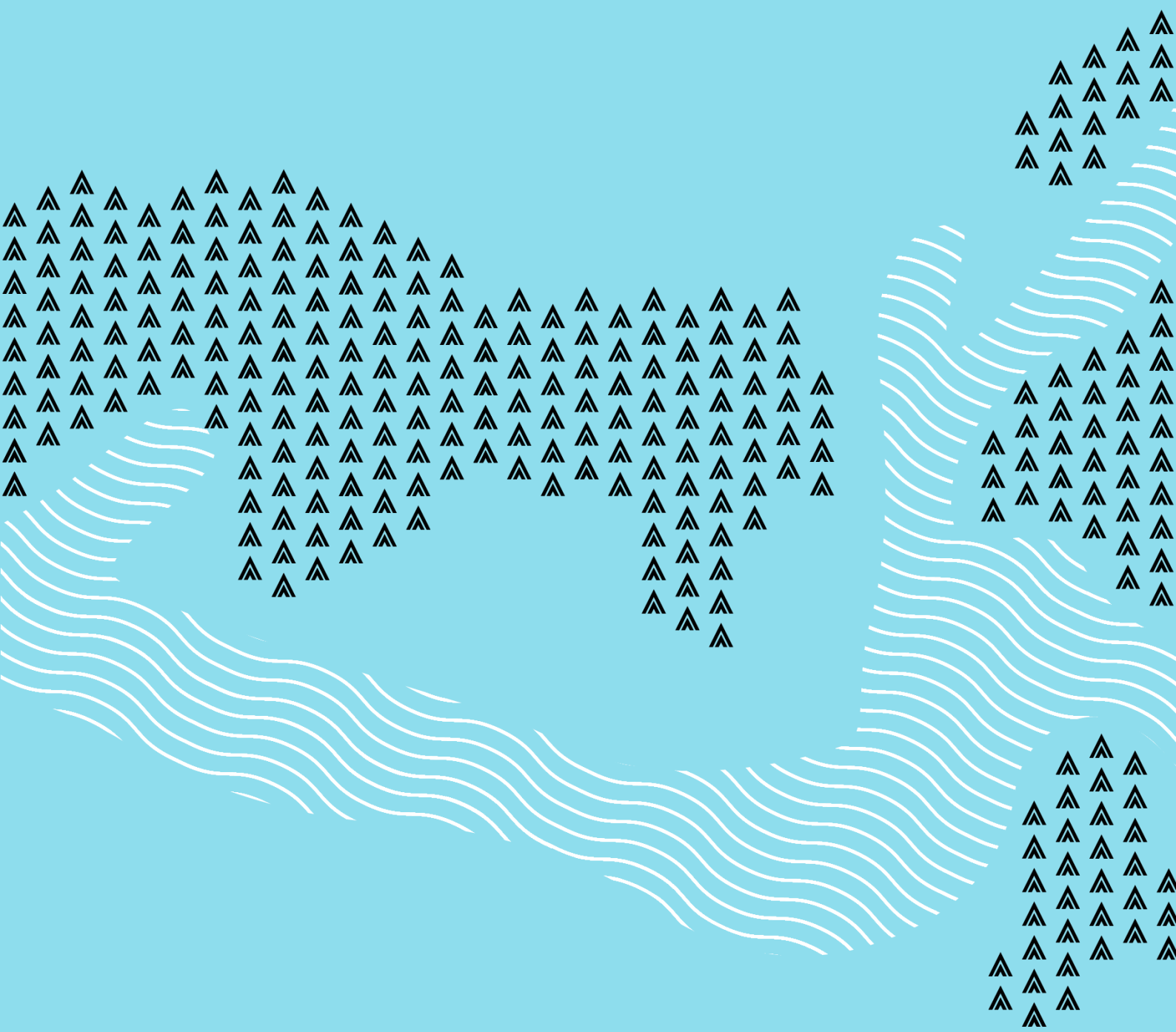
Samanfatning av analysedelen

Med Kjelda ønskte vi mellom anna å løfte fram kunnskapsdimensjonen ved folkebiblioteka, etablere folkebiblioteka sine nettstadar som plassar der folk kan regne med å finne nyttige digitale ressursar og auke bruken av dei digitale kjeldene vi la vekt på i prosjektet.

Vi vart tidleg advart frå Knowit om at vi ville «konkurrere med oss sjølv» ved å publisere same innhald på mange nettstadar. Søkemotorane ser dette som duplikat innhald, noko som svekker den digitale autoriteten, og gjer innhaldet mindre synleg. Det klare rådet vi fekk, var at alle biblioteknettstadane burde omstrukturert. Bibliotek.no vil vere ei god løysing, der dei enkelte biblioteka har eigne underområde for det som ikkje er felles. Vi opplever at dei funna vi har gjort i prosjektet støtter opp under

dette synet, men dette er ei oppgåve som ikkje kan løysast innanfor prosjektet vårt.

At vi ikkje ser auka bruk av dei stor kjeldene som ein direkte følge av prosjektet vårt, er ikkje overraskande i og med at bruken er så høg. Og vi har kanskje hatt for lite fokus på dei lokale kjeldene til å kunne vente å sjå spor der.

vestlandfylke.no